

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2339

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het groeiende tekort aan opvangplekken in de asielopvang* (ingezonden 30 december 2019).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 3 april 2020) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1437

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Asielopvang staat steeds meer onder druk»?¹

Antwoord 1

Ik heb kennisgenomen van het bericht en ik herken op de meeste punten het geschetste dilemma binnen de asielopvang in Nederland, zoals het verkrijgen van locaties en het aanpakken van overlast door asielzoekers.

Vraag 2

Klopt het dat «duizenden extra bedden» nodig zijn, maar dat veel gemeenten twifelen om extra opvangplekken aan te bieden?

Antwoord 2

Ja, er zijn extra bedden nodig, waarbij het proces om te komen tot integrale afweging in elke regio en bij elke gemeente enige tijd in beslag neemt. De urgentie is hoog. In dat kader heb ik de LRT meermaals gesproken over de actuele stand van zaken. Het COA bereidt zich inmiddels voor op het inzetten van extra buffercapaciteit. Daarover heb ik uw Kamer geïnformeerd.

Vraag 3

Wordt de twijfel veroorzaakt door overlastgevende asielzoekers? Wat onderneemt u hiertegen?

¹ Telegraaf 27-12-2019 <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1326769445/asielopvang-staat-steebs-meer-onder-druk>

Antwoord 3

De twijfel van de gemeenten kent meerdere oorzaken. Eén van de oorzaken is het gedrag van een groep overlastgevende en criminele asielzoekers. Deze groep tast het draagvlak voor (extra) opvangplekken ernstig aan. Ik heb uw Kamer op 18 december jl. per brief geïnformeerd over de maatregelen die ik tref om deze groep aan te pakken². Het COA is voortdurend in gesprek met gemeenten om locaties te verwerven. Regionale dilemma's en lokale afwegingen maken de beslissing om locaties beschikbaar te stellen aan het COA lastig of tijdrovend. Overigens is het vinden van geschikte locaties op de huidige vastgoedmarkt ook niet eenvoudig.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de overlast tot een minimum beperkt moet worden indien u het draagvlak voor opvang wilt behouden?

Antwoord 4

Ja, waarbij ik overigens opmerk dat uit recent verschenen onderzoek blijkt dat opvang van asielzoekers niet tot grote problemen leidt.³ Buurtbewoners zijn doorgaans positief over een azc. Dat neemt niet weg dat het behoud van voldoende draagvlak mijn continue aandacht heeft.

Vraag 5

Hoe staat het met de aparte opvang voor overlastgevers in de zogenaamde Handhaving en Toezicht Locatie in Hoogeveen? Waarom biedt dit geen oplossing voor het probleem?⁴

Antwoord 5

Vanaf 1 februari is de HTL van kracht. Plaatsing in de HTL biedt de lokale COA-locatie de mogelijkheid om een bewoner die ernstige overlast veroorzaakt over te kunnen plaatsen naar een strenger en sober regime. Overigens is hiermee het probleem van het actuele tekort aan opvangplaatsen niet opgelost.

Vraag 6

Klopt het dat vijfduizend extra bedden nodig zijn vanwege achterstanden bij de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND)?

Antwoord 6

De noodzaak tot het werven van minimaal circa 5.000 bedden heeft meer oorzaken dan alleen de doorlooptijd van asielbeslissingen bij de IND, maar het is juist dat als de achterstanden niet waren ontstaan de noodzaak tot extra bedden minder urgent zou zijn.

Vraag 7

Hoeveel opvangplekken zijn de komende vijf jaar nodig en hoeveel plekken zijn reeds beschikbaar? Hoe groot is het tekort op dit moment en wat zijn de prognoses voor de komende vijf jaar?

Antwoord 7

Conform de laatst vastgestelde prognose wordt in 2020 een bezetting van gemiddeld 31.209 personen verwacht. Op dit moment is de verwachting dat de bezetting in 2020 toeneemt en in 2021 zal gaan afnemen. Wanneer de verwachte instroom en doorstroom realiteit worden, dienen er in 2020 circa 5.000 nieuwe opvangplekken te worden gerealiseerd. Ook dienen er in 2020 afspraken te worden gemaakt over verlenging van huidige opvanglocaties en is het van belang dat de huidige statushouders worden geplaatst in gemeenten.

² Kamerstuk 19 637 nr. 2572

³ <https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2742-monitor-onvrede-en-angst-migratiestromen.aspx>

⁴ Dagblad van het Noorden 27-12-2019 <https://www.dvhn.nl/drenthe/Burgemeester-Loohuis-stelt-keiharde-voorwaarden-bij-afspraak-nieuwe-opvang-aso-asielzoekers-25156839.html>

Vraag 8

Klopt het dat tot aan 2021 het contract van 14 opvangcentra afloopt? Welke gemeenten willen hun contract niet verlengen en waarom niet?

Antwoord 8

Van onderstaande locaties loopt in 2020 en 2021 de bestuursovereenkomst met de gemeenten af. Daarnaast lopen er enkele huurcontracten af. Met de gemeenten waarvan de bestuursovereenkomst afloopt zijn of worden gesprekken gevoerd om deze te verlengen. Het is nu niet aan te geven welke wel en welke niet verlengd zullen worden, evenals welke redenen daaraan ten grondslag liggen voor de betreffende gemeentes.

Provincie	Locatie	Capaciteit
Drenthe	Assen – Schepersmaat	1.033
	Hoogeveen – Kinholtsweg	840
Friesland	Sneek Jancko Douwamastraat	600
	Balk – Landlust	528
Gelderland	Harderwijk – Mecklenburglaan	864
	Arnhem – Elderhofseweg	367
Groningen	Delfzijl – Zeevaartschool	400
Limburg	Echt – Pepinusbrug (azc)	390
	Weert Kazernelaan	1.064
Noord-Holland	Den Helder Nieuweweg	405
Overijssel	Hardenberg – Jachthuisweg	750
	Hengelo Havezatenlaan	243
Utrecht		
Zeeland	Middelburg Laurens Stommesweg	340
Zuid-Holland	Rotterdam – Edo Bergsmaweg	630
	Rijswijk Lage Kleiweg	525

Vraag 9

Wat heeft u te bieden aan gemeenten die weigeren hun contract te verlengen c.q. de opvang voort te zetten?

Antwoord 9

Er is geen sprake van een werkwijze waarbij het Rijk een concreet aanbod aan gemeenten kan doen. Met het COA is afgesproken dat als er een dergelijke situatie zich voor doet COA hierover contact zoekt met de Staatssecretaris van Justitie om vervolgens per casus te bezien welk pad bewandeld kan worden.

Vraag 10

Hoe staat het met de gesprekken met veilige landen zoals Marokko, Algerije en Tunesië over terugkeer van veiligelanders? Kunt u een update aan de Kamer sturen?

Antwoord 10

Ik ben van mening dat de terugkeercijfers omhoog moeten voor deze drie, maar ook andere landen. Daarover zijn diverse contacten met die landen van herkomst. Met de landen Tunesië en Algerije zijn de contacten erop gericht om de processen te verbeteren om sneller duidelijkheid te hebben. Dat gaat er dan om de processen te versnellen, maar ook om te zorgen dat de aangeboden informatie goed aansluit op steeds moderner wordende identificatiesystemen in de landen van herkomst. Terugkeersamenwerking met Marokko is vaker onderwerp van gesprek geweest. Samen met mijn collega's in het kabinet, blijft de inzet onverminderd om de samenwerking op terugkeer met Marokko verder te verbeteren als onderdeel van de bredere relatie. Ook in Europees verband zal ik mij hiervoor inspannen. Zoals eerder met u gewisseld, heeft dit mijn aandacht en wil ik er naartoe zodra het kan.

Vraag 11

Deelt u de mening dat «bij deze regering een totaal gebrek aan visie en regie heerst als het gaat om migratie»? Zo nee, hoe verklaart u het enorme tekort aan opvangplekken dan?

Antwoord 11

Nee, ik deel deze mening niet. Het tekort aan opvangplekken wordt veroorzaakt door een licht hogere instroom, het verwerken van voorraden en een woningmarkt die de uitstroom beïnvloedt. Meer in het algemeen geldt dat migratie een dynamisch en complex vraagstuk is. Door middel van de integrale migratieagenda, waarvan recentelijk een voortgangsoverzicht met uw Kamer is gedeeld, probeert de regering hierop in te spelen.